

การเปรียบเทียบบทบาทของธนาคารพาณิชย์ในระบบ

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่าธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยเรามีทั้งสิ้น 29 ธนาคาร เป็นธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย 16 ธนาคาร และธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ อีก 13 ธนาคาร ความเจริญก้าวหน้าของแต่ละแห่งจะแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารและนโยบายของแต่ละธนาคาร บางธนาคารอาจก่อตั้งมานานหลายปีแต่ก็คนโยบายระมัดระวังในการดำเนินงานมากเกินไป เช่น คำรงสภาพคล่องไว้มาก และมีกฎเกณฑ์มากมายในการปล่อยสินเชื่อ ทั้งนี้เพราะต้องการรักษาชื่อเสียงในเรื่องความมั่นคง เมื่อผู้ฝากเงินต้องการเบิกเงินเมื่อไรก็จะได้รับชำระในทันที ดังนั้นธนาคารที่ยึดคนโยบายเช่นนี้ก็จะเจริญก้าวหน้าช้ากว่าธนาคารที่มั่นโยบายกล้าเสี่ยงแตกอั้งทีหลัง

เนื่องจากธนาคารพาณิชย์มีอิทธิพลมากต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศและความเป็นอยู่ของประชาชน ฉะนั้นในบทนี้จะได้ทำการเปรียบเทียบว่าธนาคารแห่งใดในระบบธนาคารพาณิชย์มีบทบาทในเรื่องต่าง ๆ มากกว่ากัน และฐานะการเงินของแต่ละแห่งนั้นเป็นเช่นไร

การเปรียบเทียบงบดุลระหว่าง พ.ศ. 2515-2516

จากงบดุลของทั้ง 29 ธนาคาร ใน พ.ศ. 2515 และ พ.ศ. 2516 ดังแสดงในตารางที่ 40 และ 41 นั้น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด เป็นธนาคารที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ดังจะเห็นได้ว่าเป็นธนาคารที่มีสินทรัพย์ทั้งหมด ส่วนของเจ้าของ เงินให้กู้ยืม เงินฝาก ตลอดจนจำนวนพนักงานมากที่สุด แต่ในการเปรียบเทียบขนาดที่ถูกต่อนั้นแยกการดำเนินงานในต่างประเทศ (9 ประเทศ) ของธนาคารกรุงเทพออก แต่เนื่องจากข้อมูลไม่สามารถแยกรายการดังกล่าวออกได้ ฉะนั้นผลที่ได้จึงทำให้ขนาดของธนาคารกรุงเทพแตกต่างจากธนาคารอื่น ๆ มาก แต่จากการบอกกล่าวของผู้บริหารชั้นสูงของบุคคลในวงการธนาคารหลาย ๆ แห่ง ต่างก็กล่าวว่า เมื่อหักรายการดำเนินงานในต่างประเทศของธนาคารกรุงเทพ ออกจะได้ว่า ธนาคารกรุงเทพจะมีขนาดใหญ่กว่าธนาคาร

กรุงเทพฯ เล็กน้อย แม้กระนั้นก็ยังเห็นว่า ขนาดแตกต่างกันมากเหลือเกินเช่น

ธนาคารกรุงเทพและธนาคารกรุงไทย	มีขนาดใหญ่กว่า	กสิกรประมาณ	1	เท่าตัว
"	"	ไทยพาณิชย์	3	"
"	"	ทหารไทย	5	"
"	"	ไทยทุน	10	"
และ"	"	หวังหลี หลายสิบเท่า		เป็นต้น

- แสดงว่า
1. ธนาคารใหญ่มีการขยายเร็วมาก
 2. ธนาคารเล็กมีการขยายชามาก

ตารางที่ 40 งบดุลเปรียบเทียบ 31 ธันวาคม 2515

	เงินสด	หลักทรัพ์รัฐบาล	หลักทรัพ์เอกชน และเงินลงทุน	เงินฝากออมและ เบิกถอนบัญชี	ลูกหนี้	ค่าเช่า และเครื่องใช้ สำนักงาน	สินทรัพย์ เคลื่อนที่ ไม่ได้ออณา	สินทรัพย์ ออณา	สินทรัพย์รวม	ส่วนของเจ้าของ			เงินฝาก และบัญชีออม	รวม ส่วนของเจ้าของ
										ทุนและเงิน สำรอง	กำไร สุทธิ	รวม		
ธนาคารแห่งประเทศไทย														
ร. โฆษณา	439,941,075	1,048,179,300	73,853,554	1,425,908,422	122,016,298	136,946,271	25,789,498	49,889,276	3,313,523,695	3,300,000	228,021,488	231,321,488	3,082,202,206	3,313,523,695
ร. พลัง	10,014,475	850,000	102,258	5,694,281	513,614	29,177	-	666,469	17,870,224	290,000	3,639,262	3,889,262	13,980,962	17,870,224
ร. เอเชีย	800,556,365	357,031,500	27,093,500	748,899,245	238,404,066	22,693,477	40,386,230	69,998,195	1,705,062,577	62,500,000	58,306,898	120,806,898	1,584,255,679	1,705,062,577
ร. นครหลวง	382,325,772	588,970,000	22,136,000	1,239,413,783	266,634,635	89,783,631	46,386,201	174,013,048	2,809,663,070	100,000,000	73,171,233	173,171,233	2,636,491,837	2,809,663,070
ร. กรุงเทพ	3,256,196,170	1,859,210,700	415,662,972	7,811,141,981	7,276,600,628	336,420,172	109,891,295	175,451,088	21,240,575,006	500,000,000	378,678,842	878,678,842	20,361,896,164	21,240,575,006
ร. กรุงเทพมหานคร	323,600,811	449,156,900	16,410,122	1,209,169,299	196,622,713	95,552,492	28,366,204	90,590,608	2,409,469,148	50,000,000	90,638,634	140,638,634	2,268,830,514	2,409,469,148
ร. กรุงเทพ	341,414,437	998,028,000	53,787,850	1,719,856,950	344,882,000	206,325,309	31,565,806	239,138,294	3,934,998,647	150,000,000	101,546,591	251,546,591	3,683,452,056	3,934,998,647
ร. กรุงเทพ	390,733,015	1,321,757,600	50,878,856	1,886,072,664	882,622,656	221,465,796	17,360,384	163,216,110	4,934,107,080	80,000,000	179,640,337	259,640,337	4,674,466,744	4,934,107,080
ร. กรุงเทพ	64,272,686	77,855,000	15,610,000	340,657,396	47,106,782	8,645,116	13,324,905	3,512,713	570,984,598	12,000,000	46,214,379	58,214,379	512,770,220	570,984,598
ร. กรุงเทพ	322,048,239	295,200,000	2,217,125	580,463,431	246,539,732	39,872,350	19,697,971	30,741,221	1,538,780,068	50,000,000	91,676,092	141,676,092	1,395,103,975	1,538,780,068
ร. กรุงเทพ	85,384,300	119,525,500	7,682,579	480,454,216	69,756,932	42,781,371	4,775,004	2,423,970	812,783,872	20,000,000	79,996,823	99,996,823	712,787,049	812,783,872
ร. กรุงเทพ	488,247,122	1,240,941,200	35,982,800	1,147,283,835	398,948,865	64,376,858	12,021,897	32,841,291	3,420,643,869	10,000,000	189,165,244	199,165,244	3,221,478,625	3,420,643,869
ร. กรุงเทพ	418,954,068	588,718,279	12,841,000	878,448,552	293,181,643	20,347,240	29,334,751	26,929,818	2,268,755,351	10,000,000	141,469,164	151,469,164	2,117,286,187	2,268,755,351
ร. กรุงเทพ	424,077,950	351,960,000	5,746,000	973,455,263	149,286,557	104,076,314	201,684,297	94,261,125	2,304,547,506	106,241,900	22,293,752	128,535,652	2,176,011,854	2,304,547,506
ร. กรุงเทพ	198,077,961	349,968,600	5,700,000	512,143,388	236,310,047	43,602,784	30,170,415	81,655,889	1,457,829,084	50,000,000	30,866,458	80,866,458	1,376,962,626	1,457,829,084
ร. กรุงเทพ	1,009,126,315	3,280,302,348	59,523,933	3,880,786,029	1,197,017,407	309,926,381	166,872,503	111,606,250	9,925,161,167	300,000,000	239,284,534	539,284,534	9,385,876,633	9,925,161,167
รวม	8,354,970,761	18,927,654,927	805,228,549	24,839,848,735	11,876,444,525	1,742,844,739	777,627,361	1,337,935,365	62,662,554,962	1,504,291,900	1,954,609,731	3,458,901,631	59,203,653,331	62,662,554,962
ธนาคารแห่งประเทศไทย ต่างประเทศ														
ร. กรุงเทพ	25,916,712	55,000,400	5,527,310	304,802,540	161,873,714	27,028,631	-	1,347,632	581,496,940	-	-	60,000,000	521,496,940	581,496,940
ร. กรุงเทพ	87,266,232	198,834,000	4,359,000	378,677,387	98,536,030	11,147,961	-	15,351,617	794,172,207	-	-	60,000,000	734,172,207	794,172,207
ร. กรุงเทพ	42,204,719	32,183,000	2,171,000	128,162,120	81,619,203	7,469,759	-	10,446,320	304,256,122	-	-	32,000,000	272,256,122	304,256,122
ร. กรุงเทพ	17,155,618	33,500,000	535,000	29,670,240	89,875,293	975,206	-	4,825,421	176,536,778	-	-	32,000,000	144,536,778	176,536,778
ร. กรุงเทพ	32,512,876	16,000,000	-	32,915,553	21,279,445	282,400	-	670,954	103,661,228	-	-	16,000,000	87,661,228	103,661,228
ร. กรุงเทพ	19,449,571	17,964,400	603,000	99,783,601	25,298,012	13,636,478	-	2,166,871	178,901,932	-	-	25,000,000	153,901,932	178,901,932
ร. กรุงเทพ	99,080,136	25,161,900	931,000	83,859,592	95,722,498	1,542,004	-	3,103,487	309,400,616	-	-	25,104,187	284,296,429	309,400,616
ร. กรุงเทพ	20,437,074	13,989,000	879,000	24,201,048	24,300,325	282,388	-	634,778	84,723,613	-	-	10,000,000	74,723,613	84,723,613
ร. กรุงเทพ	159,442,149	147,800,000	-	380,881,036	63,243,108	3,753,151	-	8,165,133	763,284,577	-	-	80,000,000	683,284,577	763,284,577
ร. กรุงเทพ	62,308,930	107,000,000	8,346,000	488,378,627	140,221,151	1,586,594	-	20,970,958	826,812,260	-	-	100,000,000	726,812,260	826,812,260
ร. กรุงเทพ	102,145,683	104,100,000	5,271,000	593,855,621	242,653,899	3,130,010	-	9,140,595	1,060,296,768	-	-	90,000,000	970,296,768	1,060,296,768
ร. กรุงเทพ	30,932,635	59,400,000	1,322,020	255,387,143	39,984,305	1,386,305	-	15,672,725	404,265,132	-	-	50,000,000	354,265,132	404,265,132
ร. กรุงเทพ	32,945,515	52,890,000	3,259,000	408,218,580	65,067,209	1,828,969	-	7,033,440	571,242,314	-	-	43,000,000	528,242,314	571,242,314
รวม	731,797,850	863,822,700	33,203,330	3,208,793,068	1,149,654,152	74,049,856	-	99,729,531	6,161,050,437	-	-	623,104,187	5,538,784,416	6,161,050,437
รวมทั้งรวม	9,086,768,611	19,791,477,627	838,431,879	28,048,641,803	13,026,098,677	1,816,894,595	777,627,361	1,437,664,896	68,823,605,940	1,504,291,900	1,954,609,731	4,082,005,818	64,742,437,747	68,823,605,890

ที่มา : ธนาคารกรุงเทพ ขอบเขตกิจการพาณิชย์ในประเทศไทย ธันวาคม 2515 : โรงพิมพ์ธนาคารกรุงเทพ

ตารางที่ 41 งบดุลเปรียบเทียบ 31 ธันวาคม 2556

	เงินสด	หลักทรัพย์รูปร่าง	หลักทรัพย์อื่น ๆ และ เงินลงทุน	เงินฝากธนาคารและ เบิกเก็บบัญชี	ลูกหนี้	พัสดุและเครื่องใช้สำนักงาน	สินทรัพย์อื่น ๆ นอกเหนือไปจากนี้	สินทรัพย์อื่น ๆ	สินทรัพย์รวม	ส่วนของเจ้าของ			เงินปันผล และเงินอุดหนุน	รวมหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น
										ทุนและเงินส่วนเกิน	ส่วนของผู้ถือหุ้น	รวม ส่วนของเจ้าของ		
งบดุลทางการเงินไทย														
ร.ไทยพาณิชย์	304,618,377	968,776,500	86,203,554	1,687,005,553	680,922,059	137,626,566	85,873,658	31,999,150	3,956,766,630	3,300,000	241,331,053	244,631,053	3,712,335,367	3,956,966,420
ร.กรุงศรี	12,646,394	2,850,000	102,288	69,539,917	164,000,923	2,909,622	-	2,610,893	254,660,008	2,000,000	33,473,303	35,473,303	219,386,703	254,860,008
ร.กรุงเทพ	259,633,316	422,929,600	17,643,500	901,111,039	356,096,181	24,164,067	46,492,730	61,365,973	2,109,386,432	70,000,000	66,543,157	136,543,157	1,973,443,275	2,109,986,432
ร.นครหลวง	306,140,835	642,930,000	22,136,000	1,521,436,189	302,373,822	104,895,921	40,391,187	233,264,300	3,152,367,556	100,000,000	93,197,938	193,197,938	2,959,169,968	3,152,367,956
ร.กรุงไทย	3,829,187,268	2,085,705,200	481,163,743	12,050,874,271	11,498,686,671	368,530,132	132,825,710	453,973,703	37,890,846,692	700,000,000	574,747,444	1,274,747,444	2,616,090,254	30,890,846,698
ร.กรุงพัฒนาบริการ	430,433,447	445,006,400	28,255,588	1,516,502,820	212,130,101	116,871,563	29,471,758	85,583,033	2,664,253,037	50,000,000	112,980,457	162,980,457	2,701,255,580	2,864,255,037
ร.กรุงวิบูลย์	359,177,118	1,066,116,200	52,037,890	2,244,069,729	837,117,410	208,789,539	31,415,660	280,206,023	5,073,629,531	200,000,000	133,986,316	333,986,316	4,745,643,215	5,079,629,531
ร.กสิกรไทย	494,491,853	1,670,880,800	60,298,616	2,799,506,767	1,109,340,187	272,473,322	17,136,340	106,363,366	6,533,163,294	123,218,500	225,675,427	350,924,927	6,179,258,367	6,530,163,294
ร.เกษตรทอง	90,416,381	90,599,000	18,240,000	412,227,087	66,360,915	8,344,698	10,347,723	3,589,600	700,256,404	12,000,000	50,711,528	62,711,528	637,544,876	700,256,404
ร.ธนาคารกรุงไทย	199,231,732	448,270,000	4,729,325	466,172,727	448,793,384	39,492,408	28,677,016	34,967,343	1,669,333,236	50,000,000	112,076,368	162,076,368	1,507,257,570	1,669,333,935
ร.ไทยทุน	62,030,454	126,494,900	10,248,579	309,070,240	183,316,272	57,137,362	5,073,932	2,424,896	853,796,635	20,000,000	88,437,057	108,437,057	847,359,578	955,736,635
ร.ศรีนคร	358,479,230	1,075,611,200	36,260,800	1,879,984,769	964,764,924	79,954,119	18,559,778	25,698,708	4,439,313,527	10,000,000	225,326,175	235,326,175	4,203,987,352	4,439,313,527
ร.ทหารไทย	360,883,661	443,567,947	41,128,861	1,024,171,600	737,958,240	49,810,465	26,681,548	40,509,075	2,724,721,397	10,000,000	157,318,173	167,318,173	2,557,403,224	2,724,721,397
ร.ไทยพัฒนา	212,669,438	445,960,000	5,442,000	1,385,530,226	356,650,412	103,695,441	194,016,858	109,417,242	2,823,381,617	151,813,425	22,332,752	174,146,177	2,649,235,440	2,823,381,617
ร.เอเชียทรีอิล	224,388,086	334,422,700	6,700,000	602,896,392	309,639,113	66,596,355	34,058,322	86,533,830	1,665,234,807	69,775,000	35,461,827	105,236,827	1,559,997,980	1,665,234,807
ร.กรุงไทย	908,160,286	3,853,929,008	143,580,639	4,456,179,444	1,938,067,291	316,248,204	180,426,525	145,380,447	11,971,982,543	300,000,000	342,695,695	642,695,695	11,329,286,848	11,971,982,543
รวม	6,442,617,876	14,124,042,455	1,014,171,323	33,536,276,770	20,166,207,905	1,946,540,784	864,343,768	1,684,901,350	51,789,116,241	1,874,157,925	2,516,313,719	4,390,451,644	77,398,664,597	81,789,116,241
งบดุลทางการเงินไทย														
งบดุลทางการเงินไทย														
ร.สองวงและเอเชียโอ	32,806,473	57,235,400	32,002,310	426,855,652	98,996,315	3,063,100	-	3,069,298	653,304,509	-	-	70,198,247	583,106,262	653,304,509
ร.ชาตรี	74,176,792	103,411,215	6,164,000	488,147,438	187,939,896	11,403,763	-	8,514,229	879,757,333	-	-	67,092,252	812,665,081	879,757,333
ร.เมืองอินโดจีน	21,859,250	43,183,000	2,671,000	208,524,654	142,204,013	7,801,666	-	12,009,411	438,253,026	-	-	47,261,045	390,990,981	438,253,026
ร.ไทยวิบูลย์	17,503,496	33,500,000	877,000	20,170,797	99,791,977	720,408	-	4,454,175	176,907,853	-	-	49,157,923	127,749,930	176,907,853
ร.ธนาคารกรุง	25,281,223	24,976,473	-	38,081,349	34,407,838	351,790	-	1,218,774	124,317,446	-	-	22,416,904	101,900,542	124,317,446
ร.เมืองไทย	27,353,794	18,520,700	1,895,000	102,107,365	17,477,491	13,500,475	-	1,096,118	181,982,947	-	-	25,365,680	156,689,267	181,982,947
ร.สากลพาณิชย์แห่งเอเชีย	67,066,223	30,162,000	1,361,000	101,006,433	116,810,611	1,482,774	-	4,331,076	302,100,117	-	-	32,866,223	289,233,894	302,100,117
ร.เอเชียโอ	35,581,527	21,000,000	1,500,000	27,901,208	37,871,573	139,864	-	1,418,163	128,422,365	-	-	31,844,176	103,648,189	128,422,365
ร.เมืองเอเชีย	72,834,255	97,500,000	-	608,514,771	104,313,584	1,729,963	1,607,388	16,834,767	925,723,726	-	-	30,000,000	825,723,726	905,729,726
ร.เมืองไทย	81,740,262	107,000,000	10,857,000	637,344,368	209,363,858	2,720,321	-	33,792,172	1,000,000,000	-	-	100,000,000	982,623,780	1,082,823,980
ร.เมืองไทย	179,087,752	124,100,000	6,906,000	897,588,526	416,348,089	2,537,836	-	29,111,364	1,877,580,060	-	-	120,000,000	1,577,580,060	1,877,580,060
ร.เอเชียโอ	49,786,839	59,399,800	2,691,020	701,767,093	90,835,822	4,406,090	4,886,253	74,372,750	988,124,127	-	-	75,000,000	913,124,127	988,124,127
ร.พัฒนาเอเชีย	39,542,872	52,890,000	5,259,000	396,849,002	78,983,539	1,066,785	34,581	9,826,298	803,554,674	-	-	43,000,000	510,554,674	563,554,674
รวม	654,860,758	772,878,598	71,983,330	4,654,558,657	1,635,356,609	30,929,368	6,818,670	100,232,023	8,240,318,170	-	-	753,900,450	7,286,417,720	8,040,318,170
รวมทั้งหมด	9,097,478,634	14,896,920,043	1,086,154,653	38,190,835,427	21,201,564,514	1,977,470,152	871,162,438	1,785,133,373	59,929,434,413	1,874,157,925	2,516,313,719	5,144,352,094	84,685,082,319	89,829,434,413

ที่มา : งบดุลของธนาคารพาณิชย์ไทย-เทศไทย ธันวาคม 2556 ไร้พินิจธนาคารกรุงไทย

ตารางที่ 42 เปอร์เซ็นต์การกระจายของมูลค่าของธนาคารพาณิชย์

31 ธันวาคม 2515

	เงินสด	หลักทรัพย์รัฐบาล	หลักทรัพย์อื่น ๆ และเงินลงทุน	เงินฝากและเบิกเกินบัญชี	ลูกหนี้	ที่ทำการธนาคาร เครื่องใช้สมง.	สินทรัพย์เคลื่อนที่ ไม่ใช่อื่น ๆ	สินทรัพย์อื่น ๆ	สินทรัพย์รวม	ส่วนรองเจ้าของ			เงินฝากและบัญชีอื่น ๆ	รวมหนี้สินและส่วนรองเจ้าของ
										หุ้นชำระแล้ว	สำรองกำไร	รวมส่วนรองเจ้าของ		
ธนาคารที่จดทะเบียนในไทย														
ร.ไทยพาณิชย์	13.3	31.7	2.2	45.0	3.7	4.1	0.6	1.2	100.0	0.1	6.9	7.0	93.0	100.0
ร.กรุงเทพ	56.0	4.8	0.6	31.8	2.9	0.2	-	3.7	100.0	1.4	20.4	21.8	78.2	100.0
ร.แห่งเอเชีย	11.8	20.9	1.6	43.9	14.0	1.3	2.4	4.1	100.0	3.7	3.4	7.1	92.9	100.0
ร.นครหลวง	13.6	21.0	0.8	44.1	9.5	3.2	1.6	6.2	100.0	3.6	2.6	6.2	93.8	100.0
ร.กรุงเทพ	15.3	8.7	2.0	36.8	34.3	1.6	0.5	0.6	100.0	2.0	1.8	4.1	95.9	100.0
ร.กรุงเทพพาณิชย์การ	13.4	18.6	0.7	50.2	8.2	4.1	1.2	3.7	100.0	2.1	3.7	5.8	94.2	100.0
ร.กรุงเทพอยุธยา	8.7	25.4	1.3	43.7	8.8	5.2	0.8	6.1	100.0	3.8	2.6	6.4	93.6	100.0
ร.กสิกรไทย	7.9	26.3	1.0	38.2	17.9	4.5	0.4	3.3	100.0	1.6	3.7	5.3	94.7	100.0
ร.แหลมทอง	11.3	13.6	2.7	59.7	8.3	1.5	2.3	0.6	100.0	2.1	8.1	10.2	89.8	100.0
ร.สหธนาคารกรุงเทพ	21.0	19.2	0.1	37.8	16.0	2.6	1.3	2.0	100.0	3.2	6.0	9.2	90.8	100.0
ร.ไทยทุน	10.5	14.7	0.9	50.1	8.6	5.3	0.6	0.3	100.0	2.5	9.8	12.3	87.7	100.0
ร.ศรีนคร	14.3	36.3	1.0	33.5	11.7	1.9	0.3	1.0	100.0	0.3	5.5	5.8	94.2	100.0
ร.ทหารไทย	16.5	25.9	0.6	38.7	12.9	0.9	1.3	1.2	100.0	0.5	6.2	6.7	93.3	100.0
ร.ไทยพัฒนา	16.4	15.3	0.2	42.2	6.5	4.5	8.8	4.1	100.0	4.6	1.0	5.6	94.4	100.0
ร.เอเชียทริสติก	13.6	24.0	0.4	35.1	16.2	3.0	2.1	5.6	100.0	3.4	2.1	5.5	94.5	100.0
ร.กรุงเทพ	10.2	33.1	0.6	39.6	11.1	3.1	1.7	1.1	100.0	3.0	2.4	5.4	94.6	100.0
เฉลี่ย	13.3	20.6	1.3	39.6	19.0	2.6	1.3	2.1	100.0	2.4	3.1	5.5	94.5	100.0
ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ														
ร.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	4.5	9.5	1.0	52.4	27.6	4.6	-	0.2	100.0	-	-	10.3	89.7	100.0
ร.ชาร์เตอร์	11.0	25.0	0.6	47.7	12.4	1.4	-	1.9	100.0	-	-	7.6	92.4	100.0
ร.แห่งอินโดจีน	13.9	10.6	0.7	42.1	26.8	2.5	-	3.4	100.0	-	-	10.5	89.5	100.0
ร.ไฟรชิสต์คอมมิวนิสต์	9.7	19.0	0.3	16.8	50.0	0.6	-	2.7	100.0	-	-	16.1	81.9	100.0
ร.กว้างตง	31.4	15.4	-	31.8	20.5	0.3	-	0.6	100.0	-	-	15.4	84.0	100.0
ร.เมอร์แคนไทล์	10.9	10.0	0.3	55.8	14.2	7.6	-	1.2	100.0	-	-	14.0	86.0	100.0
ร.สาขาพาณิชย์แห่งประเทศไทย	32.0	8.2	0.3	27.1	30.9	0.5	-	1.0	100.0	-	-	8.1	91.9	100.0
ร.อินเดียนโอเวอร์ซี	24.1	16.5	1.0	28.6	28.7	0.3	-	0.6	100.0	-	-	11.6	88.2	100.0
ร.แห่งอเมริกา	20.9	19.3	-	49.9	8.3	0.5	-	2.6	100.0	-	-	12.1	87.9	100.0
ร.แห่งโตเกียว	9.6	9.8	0.5	56.0	22.9	0.3	-	0.9	100.0	-	-	8.5	91.5	100.0
ร.เซสมันลัคกัน	7.7	14.7	0.3	63.2	9.9	0.3	-	3.9	100.0	-	-	12.4	87.6	100.0
ร.สหมาลาโย	5.8	9.3	0.6	71.4	11.4	0.3	-	1.2	100.0	-	-	7.5	92.5	100.0
เฉลี่ย	11.9	14.0	0.5	52.1	18.7	1.2	-	1.6	100.0	-	-	10.1	89.9	100.0
รวมเฉลี่ย	13.2	20.1	1.2	40.8	18.9	2.6	1.1	2.1	100.0	2.4	3.1	5.9	94.1	100.0

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบการกระจายของงบกลางของธนาคารพาณิชย์

31 ธันวาคม 2516

	เงินสด	หลักทรัพ์ รัฐบาล	หลักทรัพ์ อื่น ๆ และ เงินลงทุน	เงินฝาก และเบิก เกินบร.	สินทรัพย์ ถาวร	สินทรัพย์ ถาวร เครื่อง ใช้สนง.	สินทรัพย์ เคลื่อนที่ ไม่คง อื่น ๆ	สินทรัพย์ อื่น ๆ	สินทรัพย์ รวม	ส่วนของเจ้าของ			เงินฝาก และ บัญชี อื่น ๆ	รวมสิ้น และ ส่วนของ เจ้าของ
										เงินชำระ แล้ว	สำรอง กำไร	รวม ส่วนของ เจ้าของ		
ธนาคารที่จดทะเบียนในไทย														
ร.ไทยพาณิชย์	7.7	24.5	2.2	42.6	17.2	3.5	1.5	0.8	100.0	0.1	6.1	6.2	93.8	100.0
ร.พหุชาติ	5.0	1.1	0.1	27.3	64.3	1.1	-	1.1	100.0	0.8	13.0	13.8	86.2	100.0
ร.แห่งเอเชีย	12.3	20.0	0.8	42.7	16.9	1.2	2.2	3.9	100.0	3.3	3.2	6.5	93.5	100.0
ร.นครหลวง	9.7	20.4	0.7	48.3	9.6	3.3	1.6	6.4	100.0	3.2	2.9	6.1	93.9	100.0
ร.กรุงเทพ	12.4	6.7	1.6	39.0	37.2	1.2	0.4	1.5	100.0	2.3	1.8	4.1	95.9	100.0
ร.กรุงเทพพาณิชย์การ	15.0	15.5	1.0	53.0	7.4	4.1	1.0	3.0	100.0	1.8	2.9	5.7	94.3	100.0
ร.กรุงศรีอยุธยา	7.1	21.0	1.0	44.2	16.5	4.1	0.6	5.5	100.0	4.0	2.6	6.6	93.4	100.0
ร.กสิกรไทย	7.6	25.5	0.9	42.9	17.0	4.2	0.3	1.6	100.0	1.9	3.5	5.4	94.6	100.0
ร.นครหลวง	12.9	12.9	2.6	58.9	9.5	1.2	1.5	0.5	100.0	1.7	7.2	8.9	91.1	100.0
ร.สหธนาคารกรุงเทพ	11.9	26.9	0.3	27.9	26.9	2.3	1.7	2.1	100.0	3.0	6.7	9.7	90.3	100.0
ร.ไทยทุน	6.5	13.2	1.1	53.3	19.2	6.0	0.5	0.2	100.0	2.1	9.2	11.3	88.7	100.0
ร.ศรีนคร	8.1	24.2	0.8	42.4	21.7	1.8	0.4	0.6	100.0	0.2	5.1	5.3	94.7	100.0
ร.ทหารไทย	13.2	16.3	1.5	37.6	27.1	1.8	1.0	1.5	100.0	0.4	5.7	6.1	93.9	100.0
ร.ไทยพัฒนา	7.5	15.8	0.2	49.4	12.6	3.7	6.9	3.9	100.0	5.4	0.8	6.2	93.8	100.0
ร.เอเชียทรีสตี	13.5	20.1	0.4	36.2	18.6	4.0	2.0	5.2	100.0	4.2	2.1	6.3	93.7	100.0
ร.กรุงไทย	7.8	32.2	1.2	37.2	16.2	2.7	1.5	1.2	100.0	2.5	2.9	5.4	94.6	100.0
เฉลี่ย	10.3	17.3	1.2	41.0	24.7	2.4	1.0	2.1	100.0	2.3	3.1	5.4	94.6	100.0
ธนาคารที่จดทะเบียนใน ต่างประเทศ														
ร.ฮ่องกงเช็งไฮ	4.9	8.8	4.9	65.3	15.1	0.5	-	0.5	100.0	-	-	10.7	89.5	100.0
ร.ชาร์เตอร์	8.4	11.7	0.7	55.5	21.4	1.3	-	1.0	100.0	-	-	7.6	92.4	100.0
ร.แห่งอินโดจีน	5.0	9.9	0.6	47.6	32.4	1.3	-	2.7	100.0	-	-	10.8	89.2	100.0
ร.ไฟว์สตีคอมมิวนิเคชั่น	10.0	18.9	0.4	11.4	56.4	0.4	-	2.5	100.0	-	-	27.3	72.2	100.0
ร.กวางตุ้ง	20.3	20.1	-	30.6	27.7	0.3	-	1.0	100.0	-	-	18.0	82.0	100.0
ร.เมอร์แคนไทล์	15.0	10.2	1.0	56.2	9.6	7.4	-	0.6	100.0	-	-	13.8	86.2	100.0
ร.สากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	20.8	9.4	0.4	31.3	36.3	0.5	-	1.3	100.0	-	-	10.2	89.8	100.0
ร.อินเดียนโอเวอร์ซี	28.4	16.7	1.2	22.2	30.2	0.1	-	1.2	100.0	-	-	17.4	82.6	100.0
ร.แห่งอเมริกา	8.0	10.8	-	67.2	11.5	0.2	0.2	2.1	100.0	-	-	8.8	91.2	100.0
ร.มิซุบิ	7.6	9.9	1.0	58.9	19.3	0.2	-	3.1	100.0	-	-	9.2	90.8	100.0
ร.แห่งโคเกีย	7.0	7.9	0.4	56.9	26.4	0.1	-	1.3	100.0	-	-	7.6	92.4	100.0
ร.เซสมันฮัตตัน	5.0	6.0	0.3	71.1	9.2	0.4	0.5	7.5	100.0	-	-	7.6	92.4	100.0
ร.สหมาฮาน	6.8	9.1	0.9	67.9	13.5	0.2	-	1.6	100.0	-	-	7.4	92.6	100.0
เฉลี่ย	8.2	9.6	0.9	57.9	20.3	0.6	0.1	2.4	100.0	-	-	9.4	90.6	100.0
รวมเฉลี่ย	10.1	16.6	1.2	42.5	24.3	2.2	1.0	2.1	100.0	-	-	5.7	94.3	100.0

การเปรียบเทียบสินทรัพย์ทั้งหมด

อันคัมภ์

ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย	2516		2515	
	(ล้านบาท)		(ล้านบาท)	
1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด *	30,891	37.8%	21,241	33.9%
2. ธนาคารกรุงไทย จำกัด	11,972	14.6	9,925	15.8
3. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด	6,530	8.0	4,934	7.9
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด	5,080	6.2	3,935	6.3
5. ธนาคารศรีนคร จำกัด	4,439	5.4	3,421	5.5
6. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด	3,957	4.8	3,314	5.3
7. ธนาคารนครหลวง จำกัด	3,152	3.9	2,810	4.5
8. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด	2,864	3.5	2,409	3.8
9. ธนาคารไทยพัฒนา จำกัด	2,824	3.5	2,305	3.7
10. ธนาคารทหารไทย จำกัด	2,725	3.3	2,269	3.6
11. ธนาคารแห่งเอเชีย จำกัด	2,110	2.6	1,705	2.7
12. ธนาคารสหธนาคาร จำกัด	1,669	2.0	1,537	2.4
13. ธนาคารเอเชียทรัสต์ จำกัด	1,665	2.0	1,458	2.3
14. ธนาคารไทยทุน จำกัด	956	1.2	813	1.3
15. ธนาคารแหลมทอง จำกัด	700	0.9	571	0.9
16. ธนาคารหวังหลี จำกัด	255	0.3	18	0.1
	<u>81,789</u>	<u>100.0%</u>	<u>62,665</u>	<u>100.0%</u>

ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

2516		2515	
1. ธนาคารแห่งโตเกียว	1,578 19.6%	1. ธนาคารแห่งโตเกียว	1,060 17.2%
2. ธนาคารมิทซึบิชิ	1,083 13.5	2. ธนาคารมิทซึบิชิ	829 13.5
3. ธนาคารเชสแมนฮัตตัน	988 12.3	3. ธนาคารชาร์เตอร์	794 12.9
4. ธนาคารแห่งอเมริกา	906 11.3	4. ธนาคารแห่งอเมริกา	763 12.4
5. ธนาคารชาร์เตอร์	880 10.9	5. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	581 9.4
6. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	653 8.1	6. ธนาคารสหมลายัน	571 9.3
7. ธนาคารสหมลายัน จำกัด	584 7.3	7. ธนาคารเชสแมนฮัตตัน	404 6.5
8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	438 5.4	8. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	309 5.0
9. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	322 4.0	9. ธนาคารแห่งอินโดจีน	304 5.0
10. ธนาคารเมอร์เคนไทล์	182 2.3	10. ธนาคารเมอร์เคนไทล์	179 2.9
11. ธนาคารไฟรชส์คอมมิวนิเกชัน	177 2.2	11. ธนาคารไฟรชส์คอมมิวนิเกชัน	177 2.9
12. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	125 1.6	12. ธนาคารกวางตุ้ง	104 1.7
13. ธนาคารกวางตุ้ง	124 1.5	13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	85 1.4
	<u>8,040</u> <u>100.0%</u>		<u>6,160</u> <u>100.0%</u>

การเปรียบเทียบส่วนของผู้ถือหุ้น (Net Worth)

<u>2516</u>			<u>2515</u>		
ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย (ลานบาท)			(ลานบาท)		
1. ธนาคารกรุงเทพ *	1,275	29.0%	1. ธนาคารกรุงเทพ	879	25.4%
2. ธนาคารกรุงไทย	643	14.6	2. ธนาคารกรุงไทย	539	15.6
3. ธนาคารกสิกรไทย	351	8.0	3. ธนาคารกสิกรไทย	260	7.5
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	334	7.6	4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	252	7.3
5. ธนาคารไทยพาณิชย์	245	5.6	5. ธนาคารไทยพาณิชย์	231	6.7
6. ธนาคารศรีนคร	235	5.4	6. ธนาคารศรีนคร	199	5.7
7. ธนาคารนครหลวง	193	4.4	7. ธนาคารนครหลวง	173	5.0
8. ธนาคารไทยพัฒนา	174	4.0	8. ธนาคารทหารไทย	151	4.4
9. ธนาคารทหารไทย	167	3.8	9. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	142	4.1
10. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	163	3.7	10. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	141	4.1
11. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	162	3.7	11. ธนาคารไทยพัฒนา	129	3.7
12. ธนาคารแห่งเอเชีย	137	3.1	12. ธนาคารแห่งเอเชีย	121	3.5
13. ธนาคารไทยทุน	108	2.5	13. ธนาคารไทยทุน	100	2.9
14. ธนาคารเอเชียทรัสต์	105	2.4	14. ธนาคารเอเชียทรัสต์	81	2.3
15. ธนาคารแหลมทอง	63	1.4	15. ธนาคารแหลมทอง	58	1.7
16. ธนาคารหวังหลี	35	0.8	16. ธนาคารหวังหลี	4	0.1
	<u>4,390</u>	<u>100.0%</u>		<u>3,460</u>	<u>100.0</u>

ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

<u>2516</u>			<u>2515</u>		
1. ธนาคารแห่งโตเกียว	120	15.9%	1. ธนาคารมิทซูบิ	100	16.1%
2. ธนาคารมิทซูบิ	100	13.3	2. ธนาคารแห่งโตเกียว	90	14.4
3. ธนาคารแห่งอเมริกา	80	10.6	3. ธนาคารแห่งอเมริกา	80	12.8
4. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	75	10.0	4. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	60	9.6
5. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	70	9.3	5. ธนาคารชาร์เตอร์	60	9.6
6. ธนาคารชาร์เตอร์	67	8.9	6. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	50	8.0
7. ธนาคารไฟรชิสต์คอมมิวนิเกชั่น	49	6.5	7. ธนาคารสหมาลายัน	43	7.0
8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	47	6.2	8. ธนาคารไฟรชิสต์คอมมิวนิเกชั่น	32	5.1
9. ธนาคารสหมาลายัน	43	5.7	9. ธนาคารแห่งอินโดจีน	32	5.1
10. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศจีน	33	4.4	10. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศจีน	25	4.0
11. ธนาคารเมอร์แคนไทล์	25	3.3	11. ธนาคารเมอร์แคนไทล์	25	4.0
12. ธนาคารกวางตุ้ง	22	2.9	12. ธนาคารกวางตุ้ง	16	2.6
13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	22	2.9	13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	10	1.6
	<u>754</u>	<u>100.0%</u>		<u>623</u>	<u>100.0%</u>

การเปรียบเทียบเงินฝาก(Deposits)

(ล้านบาท)

ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย

2516

2515

1. ธนาคารกรุงเทพ*	23,698	36.5%	16,991	33.2%
2. ธนาคารกรุงไทย	10,495	16.2	8,637	16.9
3. ธนาคารกสิกรไทย	5,434	8.2	4,151	8.1
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	4,015	6.2	3,288	6.4
5. ธนาคารไทยพาณิชย์	3,539	5.4	2,956	5.8
6. ธนาคารศรีนคร	2,716	4.2	2,530	4.9
7. ธนาคารนครหลวง	2,630	4.0	2,256	4.4
8. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	2,496	3.8	2,077	4.1
9. ธนาคารไทยพัฒนา	2,373	3.7	2,006	3.9
10. ธนาคารทหารไทย	2,129	3.3	1,781	3.4
11. ธนาคารแห่งเอเชีย	1,581	2.4	1,365	2.7
12. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	1,259	1.9	1,182	2.3
13. ธนาคารเอเชียทรัสต์	1,096	1.7	835	1.6
14. ธนาคารไทยทุน	755	1.2	648	1.3
15. ธนาคารแหลมทอง	568	0.9	448	0.9
16. ธนาคารหวังหลี	131	0.2	14	0.1
	<u>64,916</u>	<u>100.0%</u>	<u>51,165</u>	<u>100.0%</u>

ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

2516

2515

1. ธนาคารชาร์เตอร์	649	15.7%	1. ธนาคารแห่งอเมริกา	623	16.7
2. ธนาคารแห่งอเมริกา	628	15.2	2. ธนาคารชาร์เตอร์	613	16.4
3. ธนาคารแห่งโตเกียว	502	12.2	3. ธนาคารแห่งโตเกียว	491	13.1
4. ธนาคารมิทซู	470	11.4	4. ธนาคารมิทซู	394	10.5
5. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	426	10.3	5. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	388	10.4
6. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	425	10.3	6. ธนาคารสหมาลายัน	287	7.7
7. ธนาคารสหมาลายัน	278	6.7	7. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	281	7.5
8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	256	6.2	8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	221	5.9
9. ธนาคารเมอร์เคนไทล์	144	3.5	9. ธนาคารเมอร์เคนไทล์	142	3.8
10. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศจีน	103	2.5	10. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศจีน	88	2.4
11. ธนาคารกวางตุ้ง	93	2.3	11. ธนาคารกวางตุ้ง	75	2.0
12. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	81	2.0	12. ธนาคารโพธิ์ศรีคอมมิวนิสต์	69	1.8
13. ธนาคารโพธิ์ศรีคอมมิวนิสต์	72	1.7	13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	66	1.8
	<u>4,127</u>	<u>100.0%</u>		<u>3,738</u>	<u>100.0</u>

การเปรียบเทียบเงินโตกุ่ม

- 245 -

ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย

2516			2515		
1. ธนาคารกรุงเทพ*	23,698	36.5%	1. ธนาคารกรุงเทพ	15,088	41.00%
2. ธนาคารกรุงไทย	10,496	16.1	2. ธนาคารกรุงไทย	4,988	13.53
3. ธนาคารกสิกรไทย	5,434	8.4	3. ธนาคารกสิกรไทย	2,769	7.54
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	4,015	6.2	4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	2,065	5.62
5. ธนาคารไทยพาณิชย์	3,539	5.4	5. ธนาคารไทยพาณิชย์	1,548	4.22
6. ธนาคารศรีนคร	2,716	4.2	6. ธนาคารศรีนคร	1,546	4.21
7. ธนาคารนครหลวง	2,630	4.1	7. ธนาคารนครหลวง	1,506	4.10
8. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	2,496	3.8	8. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	1,406	3.83
9. ธนาคารไทยพัฒนา	2,373	3.7	9. ธนาคารทหารไทย	1,172	3.19
10. ธนาคารทหารไทย	2,129	3.3	10. ธนาคารไทยพัฒนา	1,123	3.06
11. ธนาคารแห่งเอเชีย	1,581	2.4	11. ธนาคารแห่งเอเชีย	987	2.69
12. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	1,259	1.9	12. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	827	2.25
13. ธนาคารเอเชียทรัสต์	1,096	1.7	13. ธนาคารเอเชียทรัสต์	748	2.04
14. ธนาคารไทยทุน	755	1.2	14. ธนาคารไทยทุน	550	1.50
15. ธนาคารแหลมทอง	568	0.9	15. ธนาคารแหลมทอง	388	1.06
16. ธนาคารหวังหลี	131	0.2	16. ธนาคารหวังหลี	6	0.02
	<u>64,916</u>	<u>100.0%</u>		<u>36,717</u>	<u>100.0%</u>

ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

1. ธนาคารแห่งโตเกียว	1,314	20.9	1. ธนาคารแห่งโตเกียว	837	19.2%
2. ธนาคารมิทซึบิ	847	13.5	2. ธนาคารมิทซึบิ	629	14.4
3. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	793	12.6	3. ธนาคารชาร์เตอร์	477	10.9
4. ธนาคารแห่งอเมริกา	713	11.3	4. ธนาคารสุหมาลัยัน	473	10.8
5. ธนาคารชาร์เตอร์	676	10.7	5. ธนาคารฮอุงกง	467	10.7
6. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	526	8.4	6. ธนาคารแห่งอเมริกา	444	10.2
7. ธนาคารสุหมาลัยัน	475	7.6	7. ธนาคารเซสแมนฮัตตัน	295	6.8
8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	351	5.6	8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	210	4.8
9. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	218	3.5	9. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	180	4.1
10. ธนาคารไฟรชี่ส์คอมมิวนิเกชัน	120	1.9	10. ธนาคารเมอร์แคนไทล์	125	2.9
11. ธนาคารเมอร์แคนไทล์	119	1.9	11. ธนาคารไฟรชี่ส์คอมมิวนิเกชัน	120	2.8
12. ธนาคารกวางตุ้ง	72	1.1	12. ธนาคารกวางตุ้ง	54	1.2
13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	66	1.0	13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	49	1.1
	<u>6,290</u>	<u>100.0%</u>		<u>4,360</u>	<u>100.0</u>

การเปรียบเทียบจำนวนลูกจ้าง (Employees)

ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทย

1. ธนาคารกรุงเทพ	7,979 คน	1. ธนาคารกรุงเทพ	6,248 คน
2. ธนาคารกสิกรไทย	3,080 "	2. ธนาคารกรุงไทย	2,768 "
3. ธนาคารกรุงไทย	3,011 "	3. ธนาคารกสิกรไทย	2,600 "
4. ธนาคารแห่งประเทศไทย	1,855 "	4. ธนาคารแห่งประเทศไทย	1,610 "
5. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	1,242 "	5. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	1,430 "
6. ธนาคารนครหลวง	1,223 "	6. ธนาคารนครหลวง	1,168 "
7. ธนาคารไทยพัฒนา	1,120 "	7. ธนาคารไทยพัฒนา	1,036 "
8. ธนาคารนครหลวง	1,054 "	8. ธนาคารศรีนคร	995 "
9. ธนาคารไทยพาณิชย์	720 "	9. ธนาคารไทยพาณิชย์	583 "
10. ธนาคารทหารไทย	596 "	10. ธนาคารทหารไทย	516 "
11. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	581 "	11. ธนาคารเอเซียทรัสต์	513 "
12. ธนาคารเอเชียทรัสต์	557 "	12. ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	451 "
13. ธนาคารแห่งเอเชีย	441 "	13. ธนาคารแห่งเอเชีย	391 "
14. ธนาคารไทยหนู	250 "	14. ธนาคารไทยหนู	241 "
15. ธนาคารแหลมทอง	118 "	15. ธนาคารแหลมทอง	113 "
16. ธนาคารหวังหลี	46 "	16. ธนาคารหวังหลี	13 "
	<u>23,873 "</u>		<u>20,676 "</u>

ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ

1. ธนาคารชาร์เตอร์	217	1. ธนาคารชาร์เตอร์	235 คน
2. ธนาคารแห่งอเมริกา	188	2. ธนาคารแห่งอเมริกา	184 "
3. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	128	3. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	164 "
4. ธนาคารมิทซูบิ	127	4. ธนาคารมิทซูบิ	125 "
5. ธนาคารฟูสแมนฮัตตัน	122	5. ธนาคารฟูสแมนฮัตตัน	114 "
6. ธนาคารแห่งโตเกียว	101	6. ธนาคารแห่งโตเกียว	97 "
7. ธนาคารสุมาลายัน	87	7. ธนาคารสุมาลายัน	90 "
8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	71	8. ธนาคารแห่งอินโดจีน	69 "
9. ธนาคารไฟรชู้ดคอมมิวนิเกชั่น	69	9. ธนาคารไฟรชู้ดคอมมิวนิเกชั่น	69 "
10. ธนาคารกวางตุ้ง	60	10. ธนาคารเมอร์เคนไคล์	54 "
11. ธนาคารเมอร์เคนไคล์	54	11. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	49 "
12. ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย	49	12. ธนาคารกวางตุ้ง	46 "
13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	38	13. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซีส์	36 "
	<u>1,311 คน</u>		<u>1,332 คน</u>

หมายเหตุ * ตัวเลขของธนาคารกรุงเทพ จำกัด ได้รวมผลจากการดำเนินงานต่างประเทศ (9 ประเทศ) เขาไปควย เพราะไม่สามารถแยกได้ ส่วนของธนาคารอื่นเป็นตัวเลขเฉพาะการดำเนินงานในประเทศไทย

ทำทำการธนาคารพาณิชย์ (แยกรายธนาคาร)

	2505		2506		2507		2508		2509		2510		2511		2512		2513		2514		2515		2516		ค.ค. 2517	ค.ค. 17		
	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม	กท.	รวม		
	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	ตจว.	รวม	
ธนาคารไทยพาณิชย์	7	18	7	18	7	18	7	18	7	18	8	19	9	20	9	20	11	22	13	24	15	26	15	26	19	31	21	38
ธนาคารกรุงเทพ	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	3	9	3	9	3	9	3	9	4	10	5	11	5	11	5	11	5	11	5	11	5	11	5	11	5	11	5	11
ธนาคารนครหลวงไทย	10	64	10	64	10	63	10	63	10	64	10	66	11	69	13	74	14	76	15	78	16	79	16	79	17	81	17	83
ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	3	69	4	75	4	75	4	76	5	77	6	78	6	79	7	82	7	82	9	84	9	86	9	89	10	95	10	95
ธนาคารกรุงเทพ	17	35	21	40	24	46	25	49	27	55	27	64	31	72	36	79	38	85	42	91	46	103	48	113	50	118	50	123
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	12	26	13	28	14	29	15	31	16	32	18	36	22	43	25	49	28	52	30	56	30	63	31	66	32	67	33	70
ธนาคารกสิกรไทย	18	37	21	40	23	43	25	48	25	53	28	63	30	67	32	72	35	79	40	86	41	96	44	106	44	110	44	113
ธนาคารแหลมทอง	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3
สหธนาคารกรุงเทพ	8	9	8	9	8	9	8	9	10	11	10	12	11	16	11	18	14	23	15	25	15	29	15	29	15	29	15	30
ธนาคารไทยทุน	4	5	4	5	5	6	5	6	5	6	6	7	6	7	6	7	6	7	8	9	9	10	10	11	10	11	10	11
ธนาคารศรีนคร	7	7	8	8	9	9	11	11	13	13	15	15	16	16	18	19	19	24	21	26	22	29	24	31	27	34	27	34
ธนาคารทหารไทย	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3	3	6	3	6	5	9	8	12	8	15	9	21	10	24	10	25
ธนาคารไทยพัฒนา	13	47	13	47	13	47	13	47	13	48	13	48	13	48	13	48	14	49	14	49	14	49	14	49	14	49	14	49
ธนาคารเอเชียทรัสต์							1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	5	6	6	7	7	10	8	13	9	16	9	18
ธนาคารกรุงไทย	10	76	10	80	10	80	11	82	10	82	10	89	10	89	11	93	12	100	12	102	12	102	13	112	16	121	16	123
ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19	18	19
รวม	134	425	145	447	153	458	161	474	169	494	182	535	197	568	213	603	234	647	259	682	270	730	283	779	301	821	303	847
	291		302		305		313		325		353		371		390		413		423		460		496		520		544	

ที่มา : ส่วนกำกับและวิเคราะห์ธนาคารพาณิชย์ ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในระหว่างปี พ.ศ. 2505 - ^{ช.ด.} ตุลาคม พ.ศ. 2517 อัตราการขยายตัวของธนาคารมีปรากฏ
เรียงลำดับดังนี้

<u>เขตภูมิภาค</u>		<u>เขตกรุงเทพและธนบุรี</u>	
ธนาคารกรุงเทพ	55 สาขา	ธนาคารกรุงเทพ	23 สาขา
ธนาคารกสิกรไทย	50 "	ธนาคารกสิกรไทย	26 "
ธนาคารกรุงไทย	41 "	ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	21 "
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา	23 "	ธนาคารศรีนคร	20 "
ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	19 "	ธนาคารไทยพาณิชย์	14 "
ธนาคารทหารไทย	15 "	ธนาคารทหารไทย	9 "
ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	14 "	ธนาคารเอเชียทรัสต์	9 "
ธนาคารนครหลวงไทย	12 "	ธนาคารนครหลวงไทย	7 "
ธนาคารเอเชียทรัสต์	9 "	ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ	7 "
ธนาคารศรีนคร	7 "	ธนาคารสหธนาคารกรุงเทพ	7 "
ธนาคารไทยพาณิชย์	6 "	ธนาคารไทยทุน	6 "
ธนาคารไทยพัฒนา	1 "	ธนาคารกรุงไทย	6 "
ธนาคารหวังหลี	0 "	ธนาคารแห่งเอเชีย	2 "
ธนาคารแห่งเอเชีย	0 "	ธนาคารหวังหลี	1 "
ธนาคารแหลมทอง	0 "	ธนาคารแหลมทอง	1 "
ธนาคารไทยทุน	0 "	ธนาคารไทยพัฒนา	1 "
ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ	0 "	ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ	0 "

จะเห็นได้ว่านโยบายในการขยายสาขาของแต่ละธนาคารนั้นแตกต่างกันไป บาง
 ธนาคารก็มุ่งที่จะขยายแต่เฉพาะในเขตกรุงเทพและธนบุรี บางธนาคารก็มุ่งออกสู่เขตภูมิภาค
 มาก เช่น ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกรุงเทพพาณิชย์ เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามนโยบาย
 ของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่ชอบการขยายสาขาในเขตกรุงเทพและธนบุรีมากกว่าในเขตภูมิภาค
 ทั้งนี้เพราะว่าผลตอบแทนของการเปิดสำนักงานในเขตกรุงเทพและธนบุรีมีอัตราสูง และความ

เล็กน้อยกว่าในเขตภูมิภาค ส่วนการเปิดสำนักงานในเขตภูมิภาคบางแห่งโดยเฉพาะในเขต
ทุรกันการนั้น ธนาคารต้องประสบกับความขาดทุน จึงไม่มีธนาคารใดปรารถนาที่จะเปิดที่ท่า
การธนาคารในเขตภูมิภาคที่แห่งแล้ง ยกเว้นในเขตที่อุดมสมบูรณ์ เช่นจังหวัดชลบุรี เชียงใหม่
สมุทรปราการ เป็นต้น

เป็นที่สังเกตได้ว่า ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศนั้น ไม่มีการขยายสาขา
เพิ่มเลย ที่เป็นดังนี้ก็เพราะว่ารัฐบาลไม่มีนโยบายให้ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศมีสิทธิพล
คอเศรษฐกิจของประเทศเรามากนัก และนอกจากนี้ก็เพื่อความสะดวกในการควบคุมดูแล
เป็นต้น

อัตราการขยายสาขาของธนาคารต่าง ๆ นี้ สามารถพิจารณาได้เห็นเด่นชัดเป็น 2
ระยะ คือ จากปี พ.ศ. 2505 - พ.ศ. 2509 มักไม่ค่อยมีการขยายสาขานัก หรือมีการ
ขยายในอัตราที่น้อยมาก แต่นับจากปี พ.ศ. 2510 จนถึงปัจจุบันมีการขยายสาขาในอัตราที่
สูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อสองสามปีมานี้ (พ.ศ. 2515 - ปีปัจจุบัน)

ระหว่างปี พ.ศ. 2505 - 2509 ธนาคารแห่งประเทศไทยเข้มงวดคอธนาคาร
พาณิชย์ในการขยายสาขา ดังนั้นในช่วงนั้นนอกจากจะมีความยากลำบากในการขยายสาขาแล้ว
บางธนาคารยังถูกสั่งปิดบางสาขาควย แต่ก็ยังมีบางธนาคารที่สามารถขยายสาขาได้อย่าง
สม่ำเสมอในช่วงแห่งความเข้มงวดได้ คือ ธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นธนาคารที่ใหญ่ที่สุดและมี
อัตราการขยายสาขาที่สม่ำเสมอ และในช่วงดังกล่าวนี้มีการขยายสาขาในเขตกรุงเทพและ
ธนบุรีและเขตภูมิภาคในจำนวนที่เท่ากัน คือแหล่งละ 2 - 3 สาขาต่อบปี นอกจากนี้ก็มีธนาคาร
กสิกรไทย ธนาคารกรุงไทย และธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ซึ่งต่างก็มีนโยบายมุ่งขยาย
สาขาออกสู่เขตภูมิภาค ธนาคารศรีนครมุงขยายในเขตกรุงเทพและธนบุรี และธนาคารกรุงศรี
อยุธยาซึ่งให้ความสำคัญแก่ทั้งสองแหล่งในอัตราเกือบเท่ากัน

จากปี พ.ศ. 2510 เป็นต้นมา ธนาคารส่วนใหญ่ต่างพากันขยายตัวเพิ่มขึ้น ธนาคาร
กรุงเทพและธนาคารกสิกรไทยมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าธนาคารแห่งอื่น ๆ คือในเขต
กรุงเทพและธนบุรี ธนาคารกรุงเทพขยายเฉลี่ยปีละ 3 สาขา ส่วนธนาคารกสิกรไทยเฉลี่ย

ปีละ 2 สาขา ส่วนในเขตภูมิภาคทั้งสองธนาคารขยายสาขาเฉลี่ยปีละ 5 สาขาเท่ากัน เป็นที่น่ายินดีกว่าธนาคารกรุงเทพฯ และธนาคารกสิกรไทยมีการขยายตัวในอัตราที่สูงกว่าธนาคารอื่น ๆ มาก ยอดจำนวนสาขาที่เพิ่มขึ้นของสองธนาคารนี้รวมกัน (เฉพาะในช่วง พ.ศ. 2505 ถึงปัจจุบัน) มีถึง 40% ของทั้งหมด ซึ่งตรงกันข้ามกับธนาคารหวังหลี ธนาคารแห่งเอเชีย ธนาคารแหลมทอง และธนาคารไทยพัฒนา เพราะทุกธนาคารดังกล่าวนี้แทบไม่มีการเปลี่ยนแปลงในจำนวนสาขาเลย สำหรับธนาคารกรุงไทยและธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ ก็ยังคงมีการขยายสาขาไปสู่เขตภูมิภาคสูงกว่าเขตกรุงเทพฯ และธนบุรีอยู่เช่นเดิม

ธนาคารที่ใหญ่และก้าวหน้าเร็วไม่จำเป็นต้องเป็นธนาคารที่มีมั่นคงที่สุด ธนาคารที่มีมั่นคงที่สุดไม่จำเป็นต้องมีประสิทธิภาพสูงสุด และธนาคารที่มีประสิทธิภาพไม่จำเป็นต้องก้าวหน้าที่สุด ฉะนั้นการที่จะทราบฐานะการเงินของธนาคารนั้นจะต้องทำการวิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วน (RATIO ANALYSIS) ทั้งนี้เนื่องจากขนาดของธนาคารไม่เท่ากัน ทั้งจะวิเคราะห์อย่างละเอียดในเรื่อง

1. การดำรงเงินสดสำรอง
2. ความมีสภาพคล่อง
3. อัตราส่วนระหว่างกำไรที่ยึดต่อเงินฝาก
4. เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง
5. ที่ทำการธนาคาร เครื่องตกแต่งและเครื่องใช้ของเจ้าของ

1. การคำนวณเงินสศสำรวจ

(ล้านบาท)

	พ.ศ. 251๐			พ.ศ. 2515		
	จำนวนเงินที่ต้องสำรวจ <i>Budget</i>	จำนวนเงินที่ธนาคาร ค้ำประกัน	เงินสศสำรวจ ต่อเงินฝาก %	จำนวนเงินที่ต้องสำรวจ	จำนวนเงินที่ธนาคาร ค้ำประกัน	เงินสศสำรวจ ต่อเงินฝาก %
1. ร.ไทยพาณิชย์	$\frac{8}{100} \times 3,539 = 283.1$	$505 + \frac{283.1}{2} = 447$	12.6	$\frac{8}{100} \times 2,956 = 236.5$	$440 + 118.2 = 558.2$	18.9
2. ร.กรุงเทพ	$\frac{8}{100} \times 131 = 10.48$	$13 + \frac{13.1}{2} = 18.2$	13.9	1.1	10.6	75.4
3. ร.แห่งเอเชีย	$\frac{8}{100} \times 1,581 = 126.48$	$260 + \frac{158.1}{2} = 323.2$	20.5	109.2	255.6	18.7
4. ร.นครหลวง	210.4	411.2	15.6	180.5	472.2	20.9
5. ร.กรุงเทพฯ	1,895.8	4,776.9	20.2	1,359.3	3,935.6	23.2
6. ร.กรุงเทพพาณิชย์การ	199.7	529.8	21.2	166.2	407.1	19.6
7. ร.กรุงศรีอยุธยา	321.2	519.6	12.9	263.0	472.5	14.4
8. ร.กสิกรไทย	434.7	711.4	13.1	332.1	557.0	13.4
9. ร.แหลมทอง	45.4	112.7	19.9	35.8	81.9	18.3
10. ร.สหธนาคารกรุงเทพ	100.7	240.4	19.8	94.6	369.3	31.2
11. ร.ไทยทุน	60.4	92.2	12.2	51.8	110.9	17.1
12. ร.ศรีนคร	217.3	466.6	17.2	202.4	589.2	23.3
13. ร.ทหารไทย	170.3	446.2	21.0	142.5	490.2	27.5
14. ร.ไทยพัฒนา	189.8	307.9	13.0	160.5	504.2	25.1
15. ร.เอเชียทรัสต์	82.7	267.8	24.4	66.8	231.4	27.7
16. ร.กรุงไทย	639.7	1,357.8	12.9	691.0	1,354.5	15.7
	5,193.3	11,039.6	17.0	4,093.2	10,401.6	20.3
1. ร.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	$\frac{8}{100} \times 426 = 34.1$	$32 + 17.04 = 49.0$	11.5	31.0	41.5	10.7
2. ร.ชาร์เตอร์	$\frac{8}{100} \times 649 = 51.9$	$74 + 25 = 100.0$	15.4	49.0	111.5	18.2
3. ร.แห่งอินโดจีน	$\frac{8}{100} \times 256 = 20.5$	$22 + 10.2 = 32.2$	12.6	17.7	50.8	23.0
4. ร.ไฟรชู้คอมมิวนิตีชั่น	5.8	20.9	29.0	5.5	19.8	28.6
5. ร.กว้างคง	7.4	28.7	30.9	6.0	36.0	45.0
6. ร.เมอร์เคนโธล์	11.5	32.5	22.8	11.4	24.7	17.4
7. ร.สากลพาณิชย์	8.2	71.1	69.1	7.0	102.5	116.5
8. ร.อินเคินโอเวอร์ซีส์	6.5	39.2	48.4	5.3	22.6	34.3
9. ร.แห่งอเมริกา	50.2	96.1	15.6	49.8	183.9	29.5
10. ร.มิคซูบ	37.6	100.8	21.5	31.5	77.6	19.7
11. ร.แห่งโตเกียว	40.2	130.1	25.9	39.3	121.6	24.8
12. ร.ไซสแมนฮัคคิน	34.0	67.0	15.8	22.5	42.2	15.0
13. ร.สหมาลาโย	22.2	51.1	18.4	23.0	44.5	15.5
	330.2	820.1	19.9	299.0	881.5	23.6

คามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 30 มกราคม 2517 ธนาคารพาณิชย์
จะตองคํารงเงินสดสํารองไว้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ตามมาตรา 11 ไม่ต่ำกว่าร้อยละ
8 ของยอดเงินฝาก โดยเงินสดสํารองที่พึงคํารงนั้น ธนาคารพาณิชย์จะถือเอาหลักทรัพย์รัฐบาล
ไทยซึ่งปราศจากภาระผูกพันใด แต่ตองไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินสดที่พึงคํารงนั้น จากการวิเคราะห์ที่
บุคคลจะเห็นได้ว่าทั้งปี พ.ศ. 2515 และ พ.ศ. 2516 ทุกธนาคารมีการคํารงเงินสดสํารอง
สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดทั้งสิ้น (ซึ่งผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่ ธนาคารทั่วโลกมีประเพณีในการคกแต่ง
งบให้สูงกว่าที่เป็นจริงเสมอ สำหรับธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยแล้วจะเห็นได้ว่า
ในปี พ.ศ. 2515 ธนาคารหวังหลี จำกัด มีการคํารงเงินสดสํารองไว้มากกว่าธนาคารอื่น
คือคํารงไว้ถึงร้อยละ 75.4 ของเงินฝาก หมายความว่าเมื่อธนาคารหวังหลีรับเงินฝากมา
100 บาท จะคํารงเป็นเงินสดสํารองไว้ 75.4 บาท นำออกให้หรือลงทุนในสิ่งต่าง ๆ เพียง
24.6 บาท เท่านั้น ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทย
จีนมีการคํารงเงินสดสํารองไว้ถึงร้อยละ 116.5 ของยอดเงินฝาก

ในปี พ.ศ. 2516 ธนาคารเอเซียทรัสต์มีการคํารงเงินสดสํารองไว้สูงกว่าธนาคารอื่น
ใดที่จดทะเบียนในประเทศไทย โดยคํารงไว้ 24.4% ของยอดเงินฝาก ส่วนธนาคารที่จดทะเบียน
ในต่างประเทศ ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทยยังคงคํารงเงินสดสํารองในอัตราสูงสุดเช่น
เดียวกับปีก่อน แต่ในปีนี้คํารงเพียง 69.1% คือคํารงในอัตราที่น้อยลงกว่าปีก่อน การคํารงเงิน
สดสํารองไว้สูง ก็ในแง่สภาพคล่อง (liquidity) แต่เสียในแง่ประสิทธิภาพในการคํา
เนินงานสินเชื่อ

2. ความมีสภาพคล่อง

(ลานบาท)

	2516			2515		
	สินทรัพย์ สภาพคล่อง	เงินฝาก	อัตราร้อย %	สินทรัพย์ สภาพคล่อง	เงินฝาก	อัตราร้อย %
ช.ไทยพาณิชย์	1,274	3,539	36.0	1,488	2,956	50.33
ช.หวังหลี	16	131	12.2	11	14	78.6
ช.แห่งเอเชีย	683	1,581	43.2	558	1,365	40.9
ช.นครหลวง	949	2,630	36.1	971	2,256	43.0
ช.กรุงเทพฯ	5,915	23,698	25.0	5,115	16,991	30.1
ช.กรุงเทพพาณิชย์การ	875	2,496	35.1	773	2,077	37.2
ช.แห่งกรุงศรีอยุธยา	1,425	4,015	35.5	1,339	3,288	40.7
ช.กสิกรไทย	2,165	5,474	39.8	1,713	4,151	41.3
ช.แหลมทอง	181	568	31.9	142	448	31.7
ช.สหธนาคารกรุงเทพ	647	1,259	51.4	617	1,182	52.2
ช.ไทยธน	188	755	24.9	205	648	31.6
ช.ศรีนคร	1,434	2,716	52.8	1,729	2,530	68.3
ช.ทหารไทย	805	2,129	37.8	1,008	1,781	56.6
ช.ไทยพัฒนา	659	2,373	37.8	776	2,006	38.7
ช.เอเชียทรัสต์	558	1,096	50.9	548	835	65.6
ช.กรุงไทย	4,792	10,456	45.7	4,289	8,637	49.7
	22,567	64,916	34.8	21,283	51,165	41.6
ช.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	89	426	20.9	81	388	20.9
ช.ชาร์เตอร์	177	649	27.3	286	613	46.7
ช.แห่งอินโดจีน	65	256	25.4	74	221	33.5
ช.ไฟรชี่ส์คอมมิวนิเกชั่น	52	72	72.2	51	69	73.9
ช.กวางตุ้ง	50	93	53.8	49	75	65.3
ช.เมอร์เคนไคล์	46	144	31.9	37	142	26.1
ช.สากลพาณิชย์ฯ	97	103	94.2	124	88	140.9
ช.อินุเคียนโอเวอร์ซีส์	57	81	70.4	34	66	51.5
ช.แห่งอเมริกา	171	628	27.2	307	623	49.3
ช.มิตซูบิ	189	470	40.2	169	394	42.9
ช.แห่งโตเกียว	234	502	46.6	206	491	42.0
ช.เซสแมนฮัตตัน	109	425	25.7	90	281	32.0
ช.สหมาชายนัน	93	278	33.5	86	287	30.0
	1,428	4,127	34.6	1,596	3,738	42.7

ในปี พ.ศ. 2515 ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยทุกธนาคารต่างคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องไวสูงกวาร้อยละ 30 ของเงินฝากทั้งหมด โดยมีธนาคารหวังหลี จำกัด คำนวณไวสูงที่สุดคือร้อยละ 78.6 ของเงินฝากทั้งหมด หมายความว่าเมื่อธนาคารหวังหลีได้รับเงินฝาก 100 บาท จะคำนวณไว้ในรูปสินทรัพย์สภาพคล่องคือ รูปเงินสด และหลักทรัพย์รัฐบาลไทยอันปราศจากภาวะผูกพันเสีย 78.6% และนำออกให้กู้และลงทุนอื่น ๆ เพียง 21.4% เท่านั้น ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศนั้นมีการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในระดับแตกต่างกัน ตั้งแต่สูงสุด คือธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทยคำนวณไว้ 140.9% และที่ต่ำที่สุดคือธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ ซึ่งคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องไว้เพียง 20.9% เท่านั้น

ในปี พ.ศ. 2516 ธนาคารส่วนใหญ่มีการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องในอัตราที่ต่ำลงกว่าปีก่อน ธนาคารศรีนคร มีการคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องไวสูงที่สุด คือ คำนวณไว้ 52.8% ส่วนธนาคารหวังหลีในปีนี้มี การคำนวณไว้ต่ำกว่าธนาคารแห่งอื่น ๆ ทั้ง ๆ ที่เมื่อปีที่แล้วได้คำนวณไวสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าในปีนี้ออกเงินฝากได้สูงขึ้นหลายเท่าตัวแต่การคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องนั้นยังคงคำนวณไว้ในจำนวนไม่แตกต่างจากปีก่อนนัก ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศนั้น ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศไทยยังคงคำนวณสินทรัพย์สภาพคล่องไว้ในอัตราสูงสุดเช่นเดิม และธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ก็ยังคงคำนวณไว้ต่ำสุด คือ 20.9% เช่นเดียวกับปีก่อน การที่ธนาคารมีสภาพคล่องสูง ย่อมเป็นการปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่ หรือผู้ฝากเงินกับธนาคาร แต่จะไม่ใช่เป็นผลดีในแง่ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราส่วนระหว่างเงินใหญ่ยืม : เงินฝาก รายธนาคาร

(ล้านบาท)

ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศ	2516			2515		
	เงินฝาก	เงินใหญ่ยืม	อัตราส่วน	เงินฝาก	เงินใหญ่ยืม	อัตราส่วน
1. ธ.ไทยพาณิชย์	3,539	2,368	66.9	2,956	1,548	52.4
2. ธ.กรุงเทพ	131	233	177.9	14	6	42.9
3. ธ.กรุงเทพ	1,581	1,257	79.5	1,365	987	72.3
4. ธ.นครหลวง	2,630	1,824	69.4	2,256	1,506	66.8
5. ธ.กรุงเทพ	23,698	23,550	99.4	16,991	15,088	88.8
6. ธ.กรุงเทพพาณิชย์การ	2,496	1,729	69.3	2,077	1,406	67.7
7. ธ.กรุงศรีอยุธยา	4,015	3,081	76.7	3,288	2,065	62.8
8. ธ.กสิกรไทย	5,434	3,909	71.9	4,151	2,769	66.7
9. ธ.แหลมทอง	568	479	84.3	448	388	86.6
10. ธ.สหธนาคารกรุงเทพ	1,259	915	72.7	1,182	827	70.0
11. ธ.ไทยทุน	755	692	91.7	648	550	84.9
12. ธ.ศรีนคร	2,716	2,845	104.7	2,530	1,546	61.1
13. ธ.ทหารไทย	2,129	1,762	82.8	1,781	1,172	65.8
14. ธ.ไทยพัฒนา	2,373	1,752	73.8	2,006	1,123	56.0
15. ธ.เอเชียทรีสตี	1,096	912	83.2	835	748	89.6
16. ธ.กรุงไทย	10,496	6,394	60.9	8,637	4,988	57.8
	64,916	53,702	82.7	51,165	36,717	71.8
<u>ธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ</u>						
1. ธ.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	426	526	123.5	388	467	120.1
2. ธ.ชาร์เตอร์	649	676	104.2	613	477	77.9
3. ธ.แห่งอินโดจีน	256	351	137.1	221	210	95.0
4. ธ.ไฟรส์คอมมิวนิเกชั่น	72	120	166.7	69	120	173.9
5. ธ.กวางตุ้ง	93	72	77.4	75	54	72.0
6. ธ.เมอร์เคนไคล์	144	119	82.6	142	125	88.0
7. ธ.สากลพาณิชย์	103	218	211.7	88	180	204.5
8. ธ.อินุเคียนโอเวอร์ซีส์	81	66	81.5	66	49	74.2
9. ธ.แห่งอเมริกา	628	713	113.5	623	444	71.3
10. ธ.มิซุฮุชิ	470	847	180.2	394	629	159.6
11. ธ.แห่งโคเกีย	502	1,314	261.8	491	837	170.5
12. ธ.เซสแมนฮัตตัน	425	793	186.6	281	295	105.0
13. ธ.สหมาลาโย	278	475	170.9	287	473	164.8
	4,127	6,270	152.4	3,738	4,360	116.6

อัตราส่วนเงินในบัญชีออมเงินฝากของธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยโดยเฉลี่ย ในปี 2515 และ 2516 เท่ากับ 71.8 และ 82.7 ตามลำดับ ซึ่งเป็นการออมเงินในจำนวนที่น้อยกว่าเงินฝาก แต่สำหรับธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศมีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยสูงกว่าของธนาคารที่จดทะเบียนในไทยมาก คือมีอัตราโดยเฉลี่ยเท่ากับ 116.6 และ 152.4 ในปี 2515 และ 2516 ตามลำดับ แสดงว่ามีการปล่อยสินเชื่อในจำนวนที่สูงกว่าเงินฝากที่ทำได้

ในปี พ.ศ. 2515 ธนาคารเอเซียทิสต์มีอัตราส่วนที่สูงที่สุด หมายความว่าธนาคารออมเงินในจำนวนที่น้อยกว่าเงินฝากเล็กน้อยเท่านั้น ปกติแล้วถ้าหากธนาคารใดมีอัตราส่วนเงินออมเงินฝากสูง สภาพคล่องของธนาคารจะน้อย แต่ธนาคารเอเซียทิสต์ไม่เป็นเช่นนั้น ทั้งนี้สันนิษฐานว่า ธนาคารอาจกู้เงินมาเพื่อทำการขยายเครดิต สำหรับธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศนั้น ธนาคารสากลพาณิชย์แห่งประเทศจีนก็เช่นเดียวกับธนาคารเอเซียทิสต์ คือมีการดำรงเงินสดสำรองและสภาพคล่องสูงเป็นอันดับหนึ่ง แต่ก็มีอัตราส่วนระหว่างเงินในบัญชีออมเงินฝากสูง แสดงว่ามีการกู้ยืมเงินเพื่อออมเงินจำนวนมาก

ในปี พ.ศ. 2516 บรรดาธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทย ธนาคารหวังหลี เป็นธนาคารที่มีอัตราส่วนสูงที่สุด ทั้งนี้เพราะในปีนั้นธนาคารมีการออมเงินมากกว่าปีก่อน ๆ มากมาย ดังนั้นสภาพคล่องและการดำรงเงินสดสำรองของธนาคารในปีนั้นจึงน้อย ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศ ธนาคารแห่งโตเกียวมีอัตราส่วนการออมเงินฝากสูงที่สุด แต่สภาพคล่องของธนาคารในปีนี้ก็ไม่ได้ตก แสดงว่ามีการกู้ยืมเงินมาขยายเครดิตจำนวนมากเช่นกัน การใหญ่สูง ประสิทธิภาพสูง แต่ความคล่องลดลงหรือไม่ก็ต้องกู้ยืมมากขึ้น ก็คือเสี่ยงสูงขึ้น

เงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง

(ล้านบาท)

	2516			2515		
	ส่วนของ เจ้าของ	สินทรัพย์ เสี่ยง	อัตราร้อย %	ส่วนของ เจ้าของ	สินทรัพย์ เสี่ยง	อัตราร้อย %
ช.ไทยพาณิชย์	245	2,545	9.6	231	1,689	13.7
ช.หัวงหลี	35	236	14.8	4	7	57.1
ช.แห่งเอเชีย	137	1,403	9.8	121	1,124	10.6
ช.นครหลวง	193	2,098	9.2	173	1,749	9.9
ช.กรุงเทพ	1,275	24,617	5.2	879	15,790	5.6
ช.กรุงเทพพาณิชย์การ	163	1,872	8.7	141	1,541	9.2
ช.กรุงศรีอยุธยา	334	3,446	9.7	252	2,390	10.5
ช.กสิกรไทย	351	4,093	8.6	260	3,000	8.7
ช.แหลมทอง	63	511	12.3	58	420	13.6
ช.สหธนาคารกรุงเทพ	162	984	16.5	142	880	16.1
ช.ไทยทูน	108	711	15.2	100	565	17.7
ช.ศรีนคร	235	2,925	8.0	199	1,628	12.2
ช.ทหารไทย	167	1,870	8.9	151	1,241	12.2
ช.ไทยพัฒนา	174	2,060	8.4	129	1,425	9.1
ช.เอเชียทรัสต์	105	1,040	10.1	81	866	9.4
ช.กรุงเทพ	643	6,864	9.4	539	5,326	10.1
	4,390	57,275	7.7	3,460	39,640	9.7
ช.ฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้	70	561	12.5	60	473	12.7
ช.ชาร์เตอร์	67	692	9.7	60	497	12.1
ช.แห่งอินโดจีน	47	365	12.9	32	223	14.3
ช.โพธิ์ศรีคอมมิวนิเกชั่น	49	124	39.5	32	125	25.6
ช.กวางตุ้ง	22	74	29.7	16	55	29.1
ช.เมอร์แกนไทล์	25	122	20.5	25	128	19.5
ช.สาทสพาณิชย์ฯ	33	224	14.7	25	183	13.7
ช.อินเดียนโอเวอร์ซีส์	22	68	32.4	10	51	19.6
ช.แห่งอเมริกา	80	733	10.9	80	452	17.7
ช.มิคซู	100	891	11.2	100	658	15.2
ช.แห่งโตเกียว	120	1,341	8.9	90	851	10.6
ช.เซสแมนฮัตตัน	75	875	8.6	50	313	16.0
ช.สหมาลายัน	43	490	8.8	43	483	8.9
	754	6,560	11.5	623	4,492	13.9

นับตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2514 กฎหมายได้บัญญัติให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 9 ของสินทรัพย์เสี่ยง ทั้งนี้เพื่อป้องกันมิให้ธนาคารลงทุนไปในสินทรัพย์เสี่ยงมากนัก เป็นการจำกัดขอบเขตการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ให้อยู่ในระดับที่จะให้ความปลอดภัยแก่ผู้ฝากเงิน การกำหนดไว้คั้งนี้หมายความว่า ถ้าหากธนาคารลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง 100 บาท ธนาคารจะต้องมีเงินกองทุนไม่ต่ำกว่า 9 บาท

เงินกองทุน ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 มาตรา 4 ประกอบด้วย

1. เงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
2. ทุนสำรองซึ่งรวมทั้งเงินสำรองอื่นที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ
3. กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรรได้แก่ กำไรคงเหลือยกไปในงวดการบัญชีถัดไป แยกกรณีที่มิใช่ผลขาดทุนสุทธิ จะต้องนำมาหักจากเงินกองทุนด้วย

สินทรัพย์เสี่ยง หมายถึงสินทรัพย์อื่น อันไม่รวมเงินสด เงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และสินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดไม่ถือเป็นสินทรัพย์เสี่ยงนั้นได้มีประกาศกระทรวงการคลังออกตามความในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ลงวันที่ 30 มกราคม 2517 กำหนดไว้คั้งนี้คือ

1. ทุน ทุนกู้ หรือตราสารแสดงสิทธิในหน้าที่ออกโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
2. ทุนกู้ หรือพันธบัตรที่กระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย
3. เงินในบัญชีมีในส่วนที่มีเงินฝาก หลักทรัพย์รัฐบาลไทยหรือหลักทรัพย์ใน 1 หรือ 2 ข้างต้นเป็นประกัน
4. เงินที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่าหรือองค์การหรือวิสาหกิจ ซึ่งมีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น และนำรายได้ส่งรัฐเป็นลูกหนี้

5. ตัวแลกเปลี่ยนซึ่งออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารพาณิชย์ได้เปิดไปเฉพาะส่วนที่ไม่เกินมูลค่าของเงินมัดจำที่ผู้ขอให้เปิดเลตเตอร์ออฟเครดิตวางไว้

6. เงินใหญ่ยืมเพื่อการส่งสินค้าออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เปิดมายังธนาคารพาณิชย์ก่อนส่งสินค้านั้นออกและยังมีได้มีการออกตัวแลกเปลี่ยนตาม (7) เฉพาะเงินใหญ่ยืมส่วนที่ไม่เกินกว่าจำนวนเงินที่ค้างชำระจากการใหญ่ยืมดังกล่าว ณ วันที่ 31 มกราคม 2517

7. ตัวแลกเปลี่ยนซึ่งออกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่เปิดมายังธนาคารพาณิชย์เป็นค่าสินค้าที่ส่งออก

8. ตัวแลกเปลี่ยนเพื่อเรียกเก็บเป็นค่าสินค้าที่ส่งออก ซึ่งธนาคารพาณิชย์ได้รับซื้อไว้ เฉพาะส่วนที่มีมูลค่าเกินกว่ามูลค่าของตัวแลกเปลี่ยนดังกล่าวที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับซื้อไว้ และยังคงเรียกเก็บเงินไม่ได้ ณ วันที่ 31 มกราคม 2517

9. หนังสือสำคัญมูลภัณฑ์กันชนตามมาตรการว่าด้วยการควบคุมแร่คิบุก

10. อสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้เป็นสถานที่สำหรับดำเนินธุรกิจ หรือสำหรับพนักงานและลูกจ้างเมื่อใดหักค่าเสื่อมราคาแล้ว

11. เครื่องใช้และเครื่องเรือนสำหรับสำนักงานหรือสำหรับบ้านพักพนักงานและลูกจ้างเมื่อใดหักค่าเสื่อมราคาแล้ว

12. ยอดเคลือบบัญชีระหว่างสำนักงานที่เป็นนิติบุคคลเดียวกัน

13. ความผูกพันของลูกค้ายกตามเลตเตอร์ออฟเครดิตที่ธนาคารพาณิชย์ได้เปิดไปหรือความผูกพันของลูกค้าในการที่ธนาคารพาณิชย์เข้าค้ำประกันให้

14. ความผูกพันในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า

15. สินทรัพย์ซึ่งสำนักงานสาขาในต่างประเทศของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในประเทศไทยแต่ละสำนักงานตั้งอยู่ ส่วนซึ่งเท่ากับหนี้สินที่สำนักงานสาขานั้นมีต่อบุคคลภายนอก และหนี้สินนั้นสำนักงานใหญ่ไม่ได้ค้ำประกัน

ในการวิเคราะห์นี้ ได้ใช้บุคคลที่ธนาคารแสดงแก่สาธารณะ จึงเป็นบุคคลที่มีรายละเอียดน้อย ทั้งเช่นในการพิจารณาสินทรัพย์ไม่เสียนั้น ข้อมูลตัวเลขที่แสดงของสินทรัพย์ไม่เสียนั้นที่รัฐมนตรีกำหนดไม่สามารถจะทราบได้ ดังนั้นเมื่อผลการวิเคราะห์ออกมาจึงปรากฏว่า บางธนาคารมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสียน้อยกว่า 9 ทั้งนี้เพราะจำนวนสินทรัพย์เสียนั้นมีมากเกินไป ความจริงเนื่องจากรายละเอียดของบุคคลมิได้แยกแยะว่าสินทรัพย์นั้นคืออะไรบ้างดังกล่าวแล้ว ในการคำนวณนี้จึงใช้คำว่าสินทรัพย์เสียนั้น หมายถึงสินทรัพย์ทั้งสิ้น ยกเว้น เงินสด หลักทรัพย์ รัฐบาลไทย และเครื่องใช้สำนักงานและที่ทำการหลังหักค่าเสื่อมราคา

ในความเป็นจริงนั้นผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ธนาคารทุกแห่งมีเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสียน้อยกว่า 9 แน่นอน ทั้งนี้เพราะธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ตามมาตรา 10 และต้องได้รับการตรวจสอบจากธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประจำทุกปี.

ที่ทำการธนาคารและเครื่องใช้สำนักงานคอสวนของเจ้าของทุน

(ล้านบาท)

	2516			2515		
	ที่ทำการธนาคาร	สินของเจ้าของ	อัตราร่วม	ที่ทำการธนาคาร	สินของเจ้าของ	อัตราร่วม
ช. ไทยพาณิชย์ จำกัด	138	245	56.33	137	231	59.31
ช. ห้างผลั จำกัด	3	35	8.57	.03	4	0.75
ช. แหงเอเซีย จำกัด	24	137	17.52	23	121	19.01
ช. นครหลวง จำกัด	105	193	54.40	90	173	52.02
ช. กรุงเทพ จำกัด	359	1,275	28.16	336	879	38.23
ช. กรุงเทพพาณิชย์การ	117	163	71.78	96	141	68.09
ช. กรุงศรีอยุธยา จำกัด	209	334	62.57	206	252	81.75
ช. กสิกรไทย จำกัด	272	351	77.49	221	260	85.00
ช. แหลมทอง จำกัด	8	63	12.70	9	58	15.52
ช. สหธนาคารกรุงเทพ	38	162	23.46	40	142	28.17
ช. ไทยทนต์ จำกัด	57	108	52.78	43	100	43.00
ช. ศรีนคร จำกัด	80	235	34.04	64	199	32.16
ช. ทหารไทย จำกัด	50	167	29.94	20	151	13.25
ช. ไทยพัฒนา จำกัด	104	174	59.77	104	129	80.62
ช. เอเชียทรัสต์ จำกัด	67	105	63.81	44	81	54.32
ช. กรุงเทพ จำกัด	316	643	49.14	310	539	57.51
	1,947	4,390	44.35	1,743	3,460	50.38
ช. ฮองกงและเซี่ยงไฮ้	3	70	4.29	27	60	45.00
ช. ซาร์เตอร์	11	67	16.42	11	60	18.33
ช. แหงอินโดจีน	8	47	17.02	7	32	21.88
ช. โพธิ์สูคคอมมิวนิเกชั่น	.7	49	1.43	1	32	3.13
ช. กวางตุ้ง	.4	22	1.82	.3	16	1.88
ช. เมอร์เคนไพล์	14	25	56.00	14	25	56.00
ช. สากลพาณิชย์ฯ	1	33	3.03	2	25	8.00
ช. อินุเคียนโอเวอร์ซีส์	.1	22	0.45	.3	10	3.00
ช. แหงอเมริกา	2	80	2.50	4	80	5.00
ช. มิตซูบิชิ	3	100	3.00	2	100	2.00
ช. แหงโตเกียว	3	120	2.50	3	90	3.33
ช. เซสแมนฮัตตัน	4	75	5.33	1	50	2.00
ช. สหมาลาโยัน	1	43	2.33	2	43	4.65
	51.	754	6.76	75	623	12.04

ปกติธนาคารมีสินทรัพย์ประจำให้น้อยที่สุดเพื่อรักษาความมีสภาพคล่องให้อยู่ในระดับสูง ในปี 2515 และ 2516 ธนาคารที่จดทะเบียนในประเทศไทยรวมทุกธนาคารมีสินทรัพย์ประจำเท่ากับร้อยละ 50.38 และ 44.35 โดยมีธนาคารกสิกรไทยค้ำประกันในอัตราส่วนที่สูงกว่าแห่งอื่นทั้งสองปี ส่วนธนาคารที่จดทะเบียนในต่างประเทศทุกแห่งรวมกันแล้วค้ำประกันเพียงร้อยละ 12.04 และ 6.71 ของเงินกองทุนเท่านั้น และธนาคารที่ค้ำประกันสินทรัพย์ประจำไว้สูงที่สุดคือธนาคารเมอร์เคนไธล์ จำกัด ซึ่งค้ำประกันไว้สูงกว่าธนาคารอื่นทั้งสองปีเช่นกัน การมีค้ำประกัน เป็นความโอ้อวดแสดงภาพพจน์ที่มั่นคง แต่ประสิทธิภาพในการลงทุนลดลง เมื่อคู่อัตราการขยายเงินฝาก (ในหน้า 244) การขยายสินเชื่อ (หน้า 245) การขยายจำนวนพนักงาน (หน้า 246) และการขยายจำนวนสาขา (หน้า 247-250) แล้วจะพบว่า

1. ธนาคารใหญ่มีการขยายตัวเร็วเกินไป หรือ
2. ธนาคารเล็กมีการขยายตัวช้าเกินไป

การที่ธนาคารใหญ่มีการขยายตัวเร็วมากนั้น มักมีคำอ้างว่า

1. จำเป็นต้องขยายตัวตามภาวะรับผิดชอบ
2. ไม่มีคู่แข่งก็เลยขยายเร็ว
3. ต้องการคุมตลาดไวก่อนผู้อื่น จึงต้องทำการขยาย

ส่วนการที่ธนาคารเล็กไม่ยอมขยายตัว ก็มักเป็นเพราะ

1. ต้องการคุมอำนาจให้เป็นของครอบครัวต่อไป
2. ไม่ต้องการให้ใหญ่เพราะเกรงจะเกิดความยุ่งยาก
3. ไม่ต้องการให้คนภายนอกเข้ามาดูเห็นเรื่องภายในกิจการ
4. การมีขนาดเล็กนั้นสามารถทำกิจการบางอย่างได้กำไรมาก
5. ธนาคารเล็กมักจะอ้างว่าขยายไม่ได้เพราะไม่มีคนบริหารงาน
6. ธนาคารเล็กมักจะอ้างว่าธนาคารขนาดใหญ่ไม่ได้จึงไม่ยอมขยาย